

ภาคผนวก

- แผนการจัดการเรียนรู้
- แบบสังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียน
- แบบประเมินแบบฝึกทักษะ

1. สาระสำคัญ

การอ่านเนื้อหาจากบทเรียนอย่างละเอียด และใช้แผนผังความคิด ในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ และเข้าใจความสำคัญของเรื่องดียิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้แผนผังความคิด ช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา และความสำคัญของเรื่องที่อ่านในบทเรียนได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความคิดหลัก และความคิดรอง จากเรื่องในบทเรียนโดยใช้แผนผังความคิดได้ถูกต้อง

2.2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

3.1 วิธีสร้างแผนผังความคิด

3.2 ลักษณะความสำคัญของความคิดหลัก และความคิดรอง

3.3 เนื้อหาจากบทเรียน เรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

4.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีเรียน และการประเมินผลการเรียนให้นักเรียนทราบ

4.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาก่อนเนื้อหาในบทเรียน และการอ่านให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียด จนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียนได้อย่างละเอียด

4.2 ขั้นเรียนรู้ (35 นาที)

4.2.1 ครูอภิปราย เรื่องแผนผังความคิด และเรื่องในบทเรียน

4.2.2 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด

4.2.3 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน เรียนอ่อน 1 คน ให้นักเรียนแต่ละคนเดิมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้

4.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1 เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื้อหาในบทเรียน เรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

4.2.5 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้ แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง และคำหรือข้อความที่เชื่อม หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังความคิดวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด ให้เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม

4.2.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้แล้วตอบคำถามในใบคำถาม

4.2.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

4.2.8 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปผลงานของแต่ละกลุ่ม

4.2.9 นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดจากการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน

4.3 ชั้นสรุป (5 นาที)

4.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินตนเอง

4.3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดผลงานของแต่ละกลุ่มที่ป้ายนิเทศ

4.3.5 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน จากแผนผังความคิด

4.4 ชั้นฝึกทักษะ (15 นาที)

ให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทเรียนเรื่องวิชาเหมือนสินค้า โดยเขียนแผนผังความคิดก่อน แล้วให้สรุปใจความสำคัญและเสนอข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด

5.2 ใบงาน ใบคำถาม

5.3 เนื้อหาในบทเรียน เรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

5.4 แบบฝึก

5.5 กระดาษ

5.6 ปากกาเคมี สีเขียน

6. การวัดผลและประเมินผล

6.2 วิธีวัดผลประเมินผล

6.2.3 สังเกตการอภิปราย การสนทนา และการตอบคำถาม

6.2.4 สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม

6.2.5 สังเกตความถูกต้องในการสร้างแผนผังความคิด และการตอบคำถามจากเรื่อง

ที่อ่าน

6.2.6 ตรวจสอบผลงาน การตอบคำถามในแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

6.3.3 แบบบันทึกผลการประเมิน การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน

6.3.4 แบบสังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

6.3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

ใบงานที่ ๑

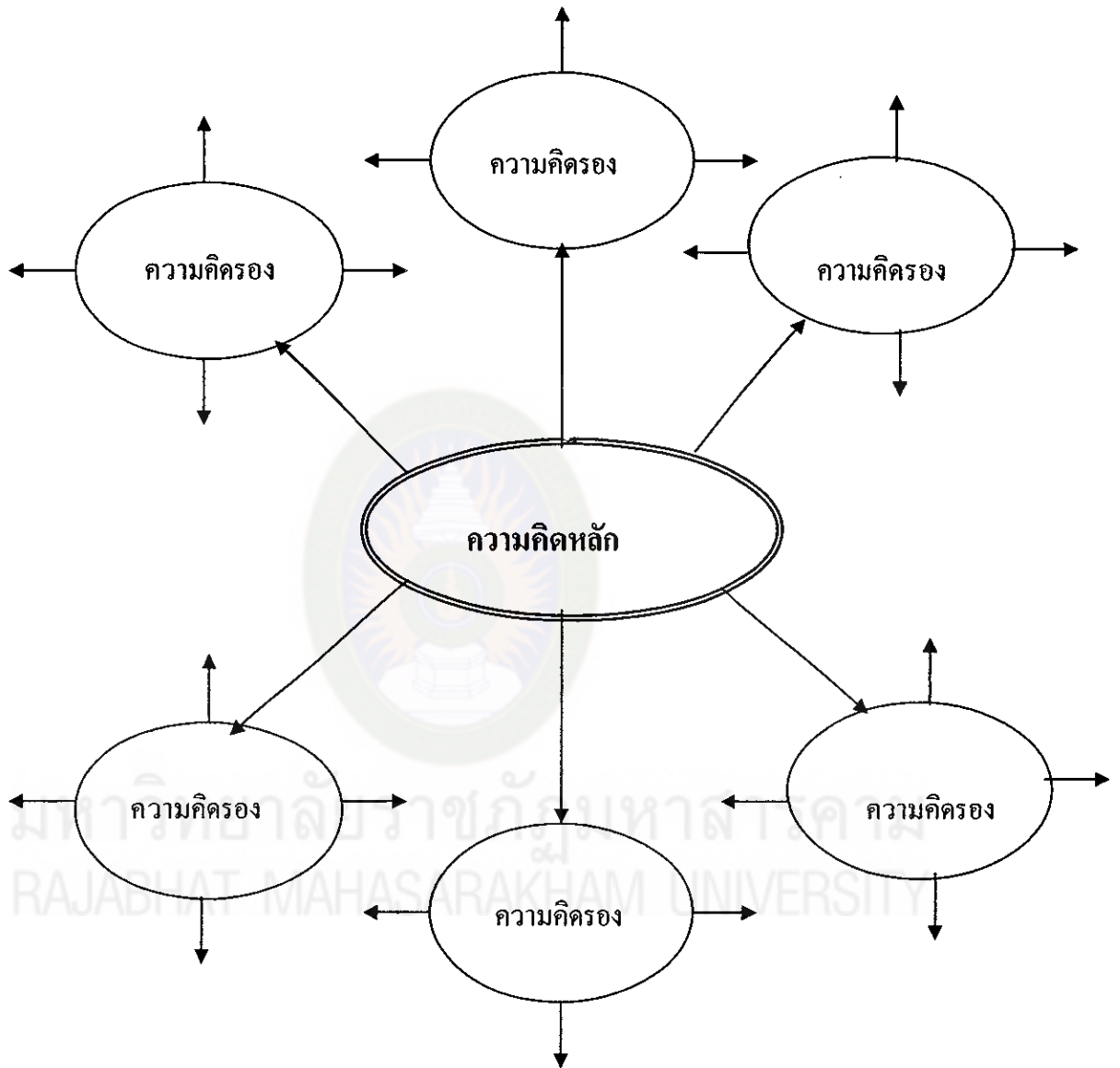
เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด

เรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน
2. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยใช้แผนผังความคิด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาจากบทเรียน เรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลักความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด และวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้
5. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมในใบงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด
6. ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้ แล้วให้ตอบคำถามในใบคำถามจากการอ่านเรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมและให้ข้อเสนอแนะผลงานของแต่ละกลุ่ม
10. นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดของกลุ่มตนเอง
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึก ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตนเอง
12. นักเรียนแต่ละกลุ่มติดผลงานของกลุ่มที่ป้ายนิเทศ
13. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเนื้อหาจากบทเรียนจากแผนผังความคิด

แผนผังความคิด ในการฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน
วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง และเป็น การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็น ของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ มา เปรียบเทียบและวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดเห็น

แผนผังความคิด คือแผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับ ความคิดรอง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

รูปแบบของแผนผังความคิด จะมีความคิดหลัก ความคิดรอง และคำ หรือข้อความที่ ใช้เชื่อมความคิดเหล่านั้น การวางรูปแบบของแผนผังความคิด จะวางความคิดหลักไว้กลางที่ โดดเด่น หรือบนความคิดรอง

การอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เป็นการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้จากเนื้อหา ในบทเรียน เพื่อให้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้าง วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด

เมื่ออ่านเนื้อหาจากบทเรียนที่กำหนดให้ในใบงานจบแล้ว ให้พิจารณาเนื้อหาของ เรื่องว่ามีเนื้อความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง แล้วจำแนกออกมาเป็นความคิดหลัก และความคิดรอง แล้วจัดทำแผนผังความคิดเพื่อนำสู่การตอบคำถามในประเด็นคำถามที่นำไปสู่การวิเคราะห์

คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

โลกนี้มีแต่การบ้าน เด็กหญิงมะปรางคิด ขณะที่ยังนึกไม่ออกว่าจะทำการบ้านวิชาภาษาไทยได้อย่างไร เวลาก็น้อย เธอคงไม่สามารถทำให้เสร็จก่อนกำหนดอย่างแน่นอน

วันนี้เป็นวันอาทิตย์ เป็นวันหยุดพักผ่อนประจำสัปดาห์ แต่มะปรางไม่ค่อยได้พักผ่อน เพราะต้องรีบทำการบ้านหลายวิชา ทั้งคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษและภาษาไทย

ฉันจะทำอย่างไรดี มะปรางคิดไม่ออก แม้ว่าเธอจะชอบเรียนภาษาไทย แต่การบ้านวิชาภาษาไทยก็ไม่ใช่ว่าเรื่องกล้วย ๆ ถึงกระนั้นเธอก็ตั้งใจจะทำให้เสร็จในชั่วโมงเรียนภาษาไทย

เมื่อบ่ายวันศุกร์ที่ผ่านมาคุณครูประจำวิชาสั่งให้นักเรียนไปแต่งกลอนสอนใจมาคนละ 1 เรื่อง

“จะแต่งเรื่องอะไรก็ได้ ขอให้เป็นกลอนสุภาษิตก็แล้วกัน” มะปรางนึกถึงคำสั่งของคุณครู

“คุณครูนะคุณครู” แม้มะปรางจะรักคุณครู แต่ขณะนี้เธอกำลังหือใจจึงเดินไปรำพึงไปจนคุณยายซึ่งนั่งอยู่ในบ้านบอกว่า “ยายเวียนหัวแล้ว”

“ก็หนูคิดไม่ออกนี่คะ” มะปรางแก้ตัว

มะปรางเป็นเด็กกำพร้าแม่ เธออยู่กับยายสองคน ส่วนพ่อของมะปรางไปทำงานต่างจังหวัดนาน ๆ จะกลับมาบ้านสักครั้งหนึ่ง เวลาเธอมีปัญหาเรื่องทำการบ้าน จึงไม่รู้ว่าจะปรึกษาใครดี

“ไปหาเพื่อนสิ” ยายแนะนำ “ไปปรึกษากับเพื่อน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เรื่องบางเรื่องถ้าคิดคนเดียวไม่ได้ ก็ต้องมีเพื่อนช่วยกันคิด”

คำพูดของยายทำให้มะปรางคิดได้ เธอนึกถึงชาติขึ้นมาทันใด ชาติมีเพื่อนเป็นผู้รอบรู้ เขาคอนั้นคือเด็กชายผมแกละ ผู้มาจากโลกวรรณคดีดอตคอมนั่นเอง บางทีผมแกละอาจช่วยเธอได้

มะปรางยิ้มอย่างดีใจ รีบขออนุญาตยายไปหาชาติ เมื่อไปถึงก็พบชาตินั่งหน้าละห้อยอยู่หน้าบ้าน

“เธอไม่สบายหรือจ๊ะชาติ” เด็กหญิงถาม

“เปล่า” ชาติตอบ “ฉันแต่งกลอนไม่ได้ ฉันนึกไม่ออก เวลาเรียนในชั้นคุณครูก็แนะนำแล้ว แต่พอเป็นการบ้าน ให้ฝึกแต่งเอง ฉันแต่งไม่ได้”

“ฉันก็เหมือนกัน” มะปรางบอก

แล้วเราจะทำอย่างไรดีล่ะ ชาติหันมาปรับทุกข์

นี่แหละที่ทำให้ฉันต้องมาหาเธอ มะปรางว่า เราไปหาผมแกละกันเถอะ ฉันคิดว่า

ผมแกละจะช่วยเราได้

พอได้ยินมะปรางพูดอย่างนั้น ชาลิตก็ยิ้มออกมาได้ ไซ่สิ เขาลืมผมแกละเสียสนิท เรื่องแค่นี้ผมแกละต้องช่วยได้แน่นอน

ทั้งสองไม่รอช้า ชาลิตชวนมะปรางเข้าไปในบ้าน เขารีบเปิดคอมพิวเตอร์เข้าเว็บไซต์ โลกวรรณคดีดอตคอม (<http://www.lokwannakadi.com>) ทันที รอไม่ถึงจิตใจ ผมแกละก็คว้า ม้าก้านกล้วยมาทักทายเสียงใส

สวัสดิ์จ๊ะชาลี สวัสดิ์จ๊ะมะปราง วันนี้มากันพร้อมหน้าพร้อมตาเลยนะ เด็กชาย ผู้ขี่ม้าก้านกล้วยทักทายเสียงใส ชาลิตกับมะปรางทักทายตอบไปอย่างหงอย ๆ ทั้งคู่ยังหน้าละห้อย พอ ๆ กัน

ดูท่าทางพวกเธอจะไม่สบาย ผมแกละสังเกตได้ เป็นอะไรกันหรือจ๊ะ ฉันทำการบ้านไม่ได้ มะปรางรีบบอก ชาลิตก็เหมือนกัน เราจึงมาหาเธอไงละ ให้ช่วยแต่งกลอนสุภาพให้จะได้ใหม่จ๊ะ

ทำไมพวกเธอไม่แต่งกันเองล่ะ ผมแกละถาม
ก็อยากแต่งเองเหมือนกัน แต่ตอนนี้ยังคิดไม่ออก ชาลิตพูด
เลยมาขอให้เธอช่วยอย่างไรล่ะ มะปรางตอบแทนชาลิต เธอเป็นผู้รอบรู้ไม่ใช่หรือ เธอรู้จักวรรณคดีทุกเรื่องนี่นา

“ฉันอาจช่วยเธอได้บางเรื่องเท่านั้นนะ ” ผมแกละพูด แต่รอสักครู่ก็แล้วกัน ทั้งชาลิตและมะปรางต่างยิ้มด้วยความดีใจ เด็กชายผมแกละหายไปจาก จอคอมพิวเตอร์ชั่วขณะ ใจหนึ่ง บนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ก็ปรากฏตัวหนังสือเคลื่อนย้ายมาช้า ๆ ข้อความที่แสดงผ่านหน้าจอ นั้น เป็นบทกลอนสุภาพิต ชื่อว่า ดนเป็นที่พึงแห่งตน

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง   อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหั่น
 ควรจะนิ่งพึ่งตนทนกัดฟัน   คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
 กลีกลิงพมิชชการงานมีเกียรติ   อย่าหยาบเหยียดพาลหาว่างานต่ำ
 หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม   เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผลัดวัน
 เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า   เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
 เอาความเพียรเป็นยานผลานกัน   ผลจะบรรลुสู่ประคุษย์
 เงินและทองกองอยู่ประคุษย์   คอยเปิดอ้ารับไม่จับไต
 ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกกล้าไป   แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวย
 (เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ, บทประพันธ์อธิบายสุภาษิต กระทรวงศึกษาธิการ)

ชาติและมะปรางอ่านกลอนในจอคอมพิวเตอร์ตามไปพร้อมกัน พออ่านจบ มะปราง
 ก็มามองหน้าชาติ อยู่พักใหญ่

“มีอะไรหรือจ๊ะมะปราง” ชาติสงสัยในท่าทีของเพื่อน “ทำไมเธอเอาแต่จ้องหน้าฉัน”
 “เธอเข้าใจความหมายของกลอนบทนี้ไหม” มะปรางถาม “ลองอ่านบทแรกดูสิ”

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง   อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหั่น
 ควรจะนิ่งพึ่งตนทนกัดฟัน   คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
 “เข้าใจ” ชาติพยักหน้ารับ “ฉันพอเข้าใจอยู่ว่า บทกลอนนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร
 ผมแกละเอามาให้อ่าน เพื่ออะไรบางอย่างหรือเปล่า”

มะปรางเงียบไปเพราะกำลังใช้ความคิด เธอกลับไปอ่านในจอคอมพิวเตอร์อีกครั้ง
 เป็นทำนองเสนาะ ชาติก็อ่านคลอตามเบา ๆ

“ฉันจะกลับบ้านแล้วล่ะชาติ” อ่านจบมะปรางก็รีบหันมาบอก

“ทำไมถึงรีบกลับ” ชาติสงสัย “ไม่รอให้ผมแกละกลับมาก่อนหรือ”

“ไม่รอแล้วล่ะ” มะปรางว่า “ฉันรีบกลับไปแต่งกลอนส่งครู ไม่ต้องรอให้
 ผมแกละช่วยอีกแล้ว”

“ก็เธอแต่งกลอนไม่ได้ไม่ใช่หรือ” ชาติถาม

“อย่างลิมสิชาติ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน อย่างไรล่ะ”

มะปรางตอบเสียดสี ก่อนขอตัวกลับบ้าน ปล่อยให้ชาตินั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์
 อีกพักใหญ่ แล้วชาติก็ลงมือแต่งกลอนด้วยตนเอง

ใบคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามสั้น ๆ จากการอ่านเรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน

1. ชาลี และมะปราง มีความทุกข์ในเรื่องใด

.....

.....

2. จากเรื่องนี้สิ่งที่คุณชายแนะนำมะปรางมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

3. นักเรียนคิดว่าถ้าเด็กผมแกละแต่งกลอนให้มะปราง จะเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

4. จากบทร้อยกรองนี้ เด็กชายผมแกละนำมาให้ชาลีและมะปรางอ่านเพื่ออะไร

.....

.....

5. บทร้อยกรองนี้ สรุปใจความสำคัญได้อย่างไร

.....

.....

6. บทร้อยกรองนี้ ให้ข้อคิดในเรื่องใด

.....

.....

7. จงพิจารณาว่าอะไรเป็นสิ่งที่ทำให้มะปรางตัดสินใจกลับบ้านไปแต่งกลอนด้วยตนเอง

.....

.....

8. นักเรียนคิดว่าคติเตือนใจในบทกลอนนี้ควรถือเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

9. คติสอนใจของบทร้อยกรองนี้สามารถนำไปใช้กับการทำงานต่าง ๆ จะเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

10. เรื่อง คนเป็นที่พึ่งแห่งตน นี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

.....

แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน
โดยใช้แผนผังความคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

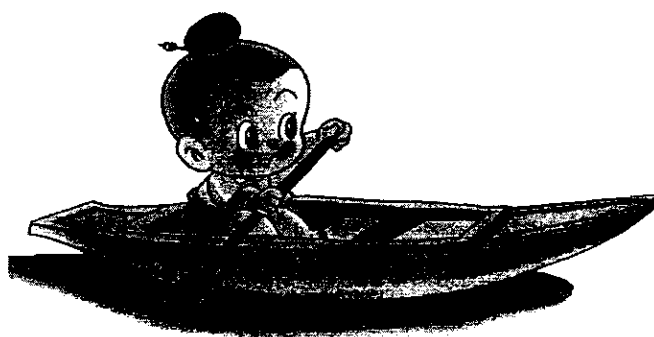
ชุดที่ 1

ขั้นตอนในการศึกษา

1. ให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ ให้ตลอดเสียก่อน เพื่อจับประโยคหรือข้อความที่เป็นความคิดหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ให้นักเรียนอ่านโดยละเอียดให้ตลอด เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน
3. ให้นักเรียนอ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจ
4. ให้นักเรียนจัดทำแผนผังความคิด จากเรื่องที่อ่าน โดยเรียบเรียงความคิดหลักและความคิดรองจากเรื่อง เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี
5. ให้นักเรียนทดสอบความเข้าใจ โดยตอบคำถามด้วยข้อความสั้น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องจากบทเรียน แล้วให้เขียนแผนผังความคิดก่อน สรุปใจความสำคัญ และเสนอข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง

พญาคันคาก

มหะศึกษัตริย์เมืองชมพูตลอดบุตรเป็นคางคก แต่คนทั่วไปเรียกคันคาก คันคาก รู้ตัวว่าน่ารังเกียจ เลยขอพรจากพระอินทร์ ต่อมาพระอินทร์ชุบร่างคันคากให้เป็นมนุษย์ รูปร่าง ได้ชื่อ พญาคันคาก แล้วหาชายให้เป็นคู่ครอง พร้อมกับเนรมิตปราสาทราชวังและ บ้านเมืองให้ครอบครอง

อยู่มาเกิดความแห้งแล้ง ฟ้าฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ไพร่พลเดือดร้อน พญาคันคาก รู้ว่าแดนบนฟ้าไม่ปล่อยน้ำ เลยสั่งให้ทำทางถนนขึ้นจะไปบอกแดนให้ปล่อยน้ำลงมาตามปกติ นาครับคำสั่งพญาคันคากไปอุ้มภูเขามากองตั้งไว้ แล้วให้ปลวกขุดดินมาถมพอกภูเขากลายเป็น ทางถนนขึ้นบนฟ้า จากนั้นพญาคันคากก็ขึ้นร่างเป็นคันคาก ยกโยธาสารพัดสัตว์ทั้งหลายในโลก เช่น ครุฑ นาค ปลวก

มด ต่อ แตน ผึ้ง มอด แร้ง กา กบ เขียด ลิง ค่าง บ่าง ชะนี ฯลฯ ขึ้นไปบน ฟ้าทำรบบน

แดนบนฟ้าก็เตรียมโยธาไพร่พลไว้สู้รบ เมื่อพญาคันคากให้กบเขียดเป็นฝ่ายหน้าออกรบก่อน แดนฟ้าเลยให้งูพิษไล่กินกบ เขียด พญาคันคากก็ให้แร้ง กา ไปจิกงูกิน แดนฟ้าสั่งหมาไล่แร้ง กา พญาคันคากให้ลิงไล่หมา แต่สู้หมาไม่ได้ ต้องให้เสือไปสู้แทน ฯลฯ

สัตว์เหล่านั้นเลยกลายเป็นศัตรูกันแต่ครั้งนั้นมา ในที่สุดพญาคันคากรบชนะแดน แล้วอบรมสั่งสอนให้ทำความดี ช่วยเหลือไพร่บ้านพลเมืองด้วยการปล่อยน้ำเป็นฝนลงไปให้มนุษย์ทำไร่ทำนาตามฤดูกาล แดนก็ยอม แล้วขอให้พญาคันคากบอกด้วยว่าต้องการน้ำตอนไหน พญาคันคากจึงว่าจะจุดบั้งไฟขึ้นมาบอทุกปี เลยเป็นประเพณีจุดบั้งไฟขอฝนสืบมา

(เรียบเรียงโดย สุจิตต์ วงษ์เทศ, พญาคันคาก.)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด   เวลา 1 ชั่วโมง

---

1. สาระสำคัญ

การอ่านเนื้อหาจากบทเรียนอย่างละเอียด และใช้แผนผังความคิด ในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ และเข้าใจความสำคัญของเรื่องดียิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้แผนผังความคิด ช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา และความสำคัญของเรื่องที่อ่านในบทเรียนได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความคิดหลัก และความคิดรอง จากเรื่องในบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด ได้ถูกต้อง

2.2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่าน ได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

3.1 วิธีสร้างแผนผังความคิด

3.2 ลักษณะความสำคัญของความคิดหลัก และความคิดรอง

3.3 เนื้อหาจากบทเรียน เรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้น

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

4.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีเรียน และการประเมินผลการเรียนให้นักเรียนทราบ

4.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน และการอ่านให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียด จนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียนได้อย่างละเอียด

4.2 ขั้นเรียนรู้ (35 นาที)

4.2.1 ครูทบทวนเรื่องแผนผังความคิด (Mind Mapping) และเรื่องในบทเรียน

4.2.2 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด

4.2.3 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน เรียนอ่อน 1 คน ให้นักเรียนแต่ละคนเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้

4.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานที่ 2 เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื้อหาในบทเรียน เรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้น

4.2.5 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง และคำหรือข้อความที่เชื่อมโยง หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังความคิด วางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด ให้เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม

4.2.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้แล้วตอบคำถามในใบคำถาม

4.2.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

4.2.8 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปผลงานของแต่ละกลุ่ม

4.2.9 นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดจากการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน

4.3 ชั้นสรุป (5 นาที)

4.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินตนเอง

4.3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดผลงานของแต่ละกลุ่มที่ป้ายนิเทศ

4.3.5 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน จากแผนผังความคิด

4.4 ชั้นฝึกทักษะ (15 นาที)

ให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาในเรื่องวิชาเหมือนสินค้าโดยเขียนแผนผังความคิดก่อน แล้วให้สรุปใจความสำคัญและข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping)

5.2 ใบงาน ใบคำถาม

- 5.3 เนื้อหาในบทเรียน เรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้น
- 5.4 แบบฝึก
- 5.5 กระจาย
- 5.6 ปากกาเคมี สีเทียน

6. การวัดผลและประเมินผล

6.2 วิธีวัดผลประเมินผล

- 6.2.3 สังเกตการอภิปราย การสนทนา และการตอบคำถาม
- 6.2.4 สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.2.5 สังเกตความถูกต้องในการสร้างแผนผังความคิด และการตอบคำถาม
จากเรื่องที่อ่าน
- 6.2.6 ตรวจสอบผลงาน การตอบคำถามในรูปแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหา
ในบทเรียน

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

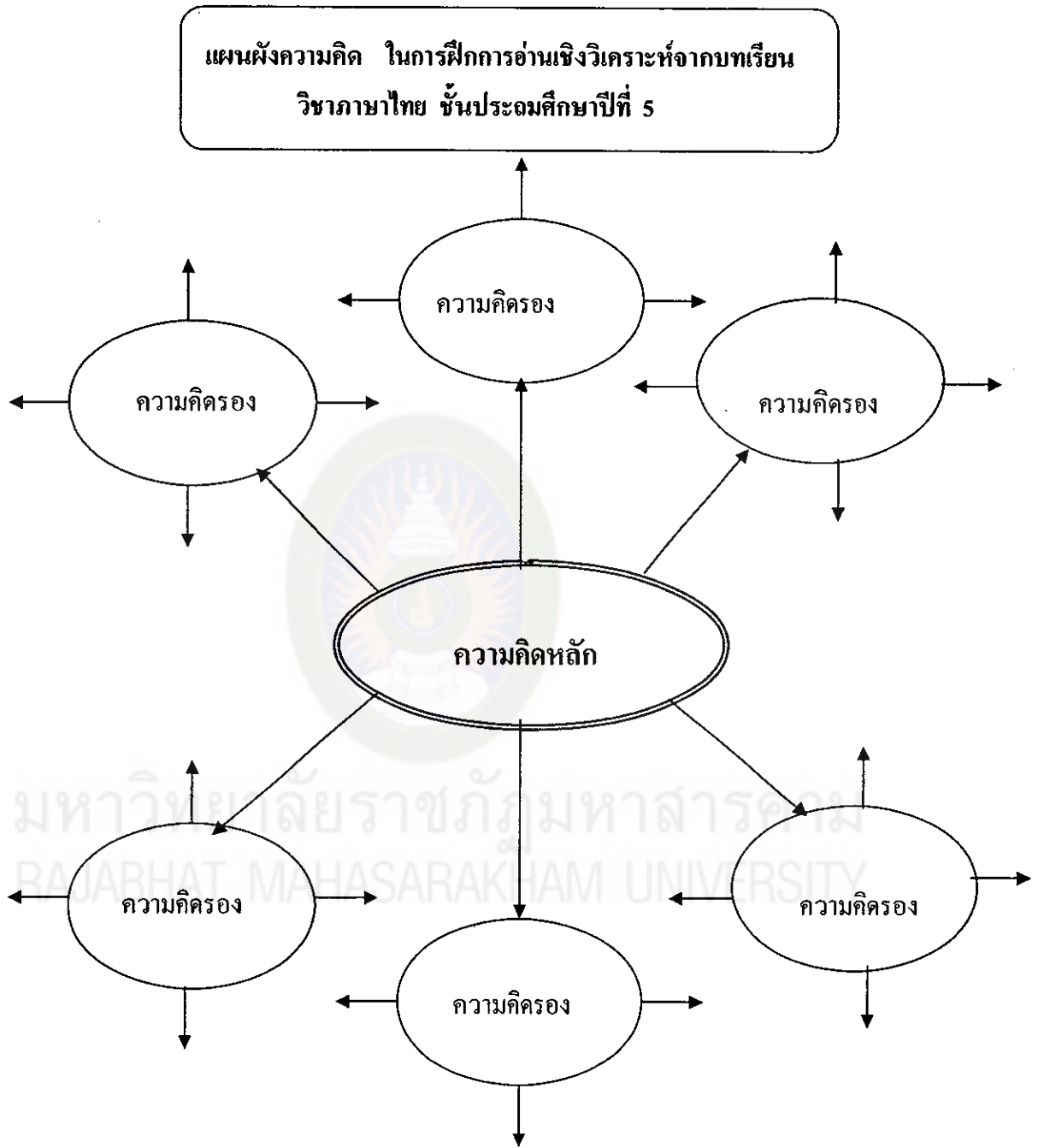
- 6.3.3 แบบบันทึกผลการประเมิน การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน
- 6.3.4 แบบสังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

ใบงานที่ ๑

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน
2. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยใช้แผนผังความคิด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาจากบทเรียน เรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้นแล้ว ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด และวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้
5. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมในใบงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด
6. ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรองหลักจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้แล้วให้ตอบคำถามในใบคำถามจากการอ่านเรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้น
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมและให้ข้อเสนอแนะผลงานของแต่ละกลุ่ม
10. นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดของกลุ่มตนเอง
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึก ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตนเอง
12. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดผลงานของกลุ่มที่ป้ายนิเทศ
13. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเนื้อหาจากบทเรียนจากแผนผังความคิด

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง และเป็น การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็น ของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ มา เปรียบเทียบและวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดเห็น

แผนผังความคิด คือแผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับ ความคิดรอง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของ การอ่านเชิงวิเคราะห์

รูปแบบของแผนผังความคิด จะมีความคิดหลัก ความคิดรอง และคำ หรือข้อความที่ ใช้เชื่อมความคิดเหล่านั้น การวางรูปแบบของแผนผังความคิด จะวางความคิดหลักไว้กึ่งกลางที่โดดเด่น หรือบนความคิดรอง

การอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน เป็นการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้จากเนื้อหา ในบทเรียน เพื่อใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้าง วิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทเรียน โดยใช้แผนผังความคิด

เมื่ออ่านเนื้อหาจากบทเรียนที่กำหนดไว้ในใบงานจบแล้ว ให้พิจารณาเนื้อหาของ เรื่องว่ามีเนื้อความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง แล้วจำแนกออกมาเป็นความคิดหลัก และความคิดรอง แล้วจัดทำแผนผังความคิดเพื่อนำสู่การตอบคำถามในประเด็นคำถามที่นำไปสู่การวิเคราะห์

ปริศนาโพธิ์สามต้น

ครูต้นเดินเข้ามาในห้องเรียน วางหนังสือเล่มใหญ่บนโต๊ะ ยิ้มให้นักเรียน นักเรียนกล่าวคำสวัสดีและทำความเคารพ ครูต้นพูดขึ้นว่า

“สวัสดีค่ะนักเรียน วันนี้เราจะมาเรียนวรรณคดีเรื่องสำคัญของชาติกัน ในเรื่องนี้มีผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งสามีตาย รำพึงรำพันว่าอยากตายตามสามีด้วยถ้อยคำต่อไปนี้ พวกเธอมีความคิดเห็นอย่างไรกันบ้าง”

เมียจะตายตามผัวกลัวผีหลอก	กลัวหายใจไม่ออกเมื่ออาสัญ
จะโจนน้ำให้ตายไปตามกัน	ก็กลัวจะเข้มนจะคาบไป
เมียจะเชือกคอตายเสียหลายครั้ง	แต่อรังกลัวเจ็บไม่เชือกได้
จะผูกคอกหาเชือกมาเตรียมไว้	เชือกก็ใหญ่กลัวรัดมัดต้นคอ

ครูต้นว่าจบแล้วนั่งดูปฏิทินนักเรียน บางคนยิ้ม บางคนหัวเราะ บางคนยกมือขอตอบแสดงความคิดเห็น โดยรวมกันแล้วนักเรียนชายตอบไปในทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ว่า ผู้หญิงที่กล่าวถ้อยคำนี้ไม่ได้คิดจะตายตามสามีจริงจังกนัก เป็นแต่พูดเล่นพูดตลกเสียมากกว่า

แต่ขำขำกันว่า คนแต่งคงเป็นผู้ชาย จึงเขียนล้อเลียนผู้หญิงเล่นตลกๆ ไม่มีผู้หญิงคนไหนคิดอย่างนี้ในชีวิตจริง ถ้าสามีของเขาตายไปจริงๆ

ครูต้นยิ้มชอบใจที่เกิดบรรยากาศของการโต้แย้งระหว่างทัศนคติของนักเรียนหญิง และนักเรียนชายขึ้นในชั้นเรียน

“ถ้านักเรียนต่างก็รู้ว่าคำพูดนี้ไม่ได้หมายความให้เป็นจริงเป็นจัง ครูก็จะถามต่อว่า ผู้หญิงคนนี้เป็นใคร สามีของนางคือใคร และต่อมาเกิดอะไรขึ้นกับลูกของนางใครบ้าง”

ครูกวาดสายตาไปรอบ ๆ ห้อง

นักเรียนบางคนทำท่าทางจะตอบแต่ลังเล หล้าหนึ่งอยู่ครูหนึ่งจึงยกมือขอตอบ

“นางศรีประจันแม่ของนางวันทองพูดครับ รำพันถึงพันศรโยธาผู้เป็นสามีที่ตายไป กวีแต่งให้นางเล่าถึงเรื่องนี้แบบตลก ๆ เพื่อให้นางวันทองหายโศกเศร้าจากข่าวที่ว่า พลายแก้วตายในสนามรบครับ”

“ดีมาก” ครูต้นยิ้มพอใจ ถามต่อว่า “แล้วใครรู้บ้างใหม่ว่าเรากำลังพูดถึงวรรณคดีเรื่องอะไร คนที่มามีปากขำนี้เป็นใคร และมีอะไรเป็นหลักฐาน”

“ขุนช้างขุนแผน” เด็ก ๆ ชิงกันตอบ

“ขุนช้างสร้างข่าวลวงมาบอกค่ะ ขุนช้างไปเอากระดูกผีที่ป่าช้าใส่หม้อมาหลอก”

ขวัญตอบ

“ขุนช้างทำอย่างนั้นทำไม” ครูถามอีก

“ขุนช้างต้องการได้นางวันทองเป็นภรรยาครับ” ดินตอบบ้าง

“แล้วนางวันทองเชื่อตามนั้นเลยหรือ” ครูคั่นยังไม่หยุดคำถาม

“ตอนแรกก็ทำท่าจะเชื่อค่ะ แต่พอฟังนางสายทองและฟังคำทำนายนางของขรรค์ดาจู้ก็ไม่เชื่อ นางวันทองจะขอไปคู่กับ โปธิ์เสียดาทายที่ปลุกไว้” ฝนเล่าต่อ

“แล้วผลของการไปคู่กับ โปธิ์เสียดาทายเป็นอย่างไรบ้าง” ครูคั่นสนุกและพอใจกับ คำตอบของนักเรียน

“ต้น โปธิ์เสียดาทายครับ นางวันทองก็เลยร้องไห้จนสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นมา นางศรีประจันก็ หาวิธีปลอบด้วยการเล่าข้อนอดีตก็คือกลอนคลกตอนที่คุณครูยกมา” นักเรียนชายอีกคนหนึ่งอธิบาย

“ดี ๆ เก่งกันทุกคนทีเดียว อ้อ ต้น โปธิ์เสียดาทายจริงตามลางร้ายหรืออย่างไรนักเรียน”

ครูคั่นยังเห็นว่ายังมีแง่มุมที่ชวนให้คิดหาคำตอบเพิ่มเติมได้อีก

“ขุนช้างแอบฟังรู้ว่านางวันทองจะไปคู่กับ โปธิ์เสียดาทายของพลายแก้วก็รีบพาบ่าวไพร่ ไปโยกคั้น โปธิ์จนเจตตายเสียก่อนครับ” หล้าตอบขยายความ

“เยี่ยมไปเลย การช่วยกันตอบช่วยกันทบทวนความรู้ความจำจากการอ่านวรรณคดี จะช่วยทำให้ทักษะการอ่านของเราดียิ่งขึ้น” ครูคั่นเว้นจังหวะก่อนที่จะเล่าเรื่องสำคัญต่อ “ใครเข้าใจเรื่องการปลุกคั้น โปธิ์เสียดาทายอย่างไรบ้าง”

ทุกคนนิ่ง บางคนคิดแต่ไม่แน่ใจ ครูคั่นยิ้มและพูดต่อไปว่า

“ไม่เป็นไร ครูจะให้ให้นักเรียนฟังเนื้อเรื่องต่อไปอีก” ครูคั่นเปิดหนังสือวรรณคดี เล่มใหญ่ พลาญพุดนำ “ตอนที่พลายแก้วอาสาที่จะไปรบนั้น หลังจากเข้าเฝ้าสมเด็จพระพันวษา และยกพลโยทากันมาถึงที่ที่นัดหมายไว้กับนางทองประศรีผู้เป็นมารดาและนางพิมพิลา โดยหรือนางวันทองผู้เป็นภรรยาแล้วจึงปลุกคั้น โปธิ์เสียดาทายสามคั้น ทั้งสามคนมีความเชื่อว่าถ้าต้น โปธิ์ ยังงอกงามอยู่ แสดงว่าเจ้าของยังมีชีวิตอยู่ แต่ถ้าต้น โปธิ์ ตายไป แสดงว่าเจ้าของก็มีอันเป็นไป เหมือนกัน” ครูคั่นอ่านขุนช้างขุนแผนตอนสำคัญจบ เว้นระยะครู่หนึ่งแล้วจึงพูดต่อ

“นักเรียนคงจะได้คำตอบนะครับ เรื่องต้น โปธิ์เสียดาทาย หากเนื้อเรื่องเปลี่ยน ไปเป็นว่าขุน ช้างไม่ได้พาบ่าวไพร่ไปทำลาย ต้น โปธิ์ที่ปลุกเสียดาทายไว้เกิดตายเอง ก็จะสอดคล้องกับความเชื่อ ของตัวละครอย่างตรงไปตรงมา ในเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ยังมีลักษณะของความเชื่อปรากฏอีก หลายตอน เราจะต้องอ่านต้องคิดอย่างไรคร่าวๆ ความเชื่อบางเรื่องพิสูจน์ได้ยาก”

ใบคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามสั้น ๆ จากการอ่านเรื่อง ปริศนาโพธิ์สามต้น

1. บทร้อยกรองนี้ ให้ข้อคิดในเรื่องใดบ้าง

.....

2. นางศรีประจันและนางวันทอง มีความทุกข์ในเรื่องใด

.....

3. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของตัวละครในบทกลอนนี้ควรถือเป็นแบบอย่างหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

4. จากบทร้อยกรองนี้ ครูต้นนำมาให้นักเรียนอ่านเพื่ออะไร

.....

5. บทร้อยกรองนี้ สรุปใจความสำคัญได้อย่างไร

.....

6. จงพิจารณาว่าทำไมขุนช้างจึงให้บ่าวไพร่ไปโยกต้นโพธิ์ของพลายแก้ว

.....

7. นักเรียนคิดว่าถ้าขุนช้างได้แต่กระดุกมาโกหกนางวันทอง ขุนช้างจะได้นางวันทอง เป็นภรรยาหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

8. จากเรื่องนี้สิ่งที่ขุนช้างทำมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

9. เรื่องปริศนาโพธิ์สามต้นให้ข้อคิดในเรื่องใด

.....

10. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องปริศนาโพธิ์สามต้น สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....

แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทเรียน
โดยใช้แผนผังความคิด
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่ 2

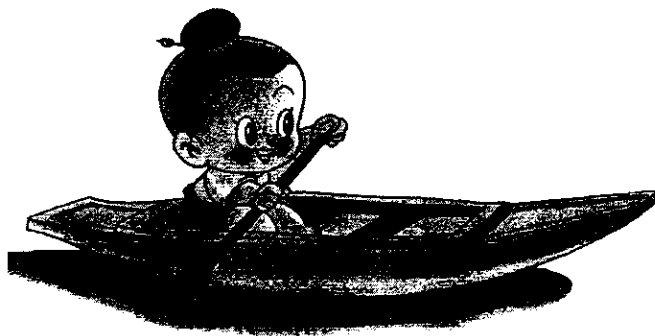

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นตอนในการศึกษา

1. ให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ ให้ตลอดเสียก่อน เพื่อจับประโยคหรือข้อความที่เป็นความคิดหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ให้นักเรียนอ่านโดยละเอียดให้ตลอด เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน
3. ให้นักเรียนอ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจ
4. ให้นักเรียนจัดทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากเรื่องที้อ่าน โดยเรียบเรียงความคิดหลักและความคิดรองจากเรื่อง เพื่อให้เข้าใจเรื่องที้อ่านได้ดี
5. ให้นักเรียนทดสอบความเข้าใจ โดยตอบคำถามด้วยข้อความสั้น ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องจากบทเรียนต่อไปนี้ แล้วเขียนแผนผังความคิด สรุปใจความสำคัญ และเสนอข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง

หยาดฝนชโลมใจ

ลมฝนโปรยปรายทำยหนาว	ปลุกข้าวปลุกดินหिनผา
ชีวิตอดโรยอ่อนล้า	ให้พากันตื่นฟื้นตน
ฝนหลงฤดูคราใด	เดือนให้ใจหวังหลังฝน
หลงทิศผิดทางกังวล	อับจนอยู่ใโยใจงาม
งามกิดงามฝันมั่นหมาย	ทำทายทุกกล้าฝ่าข้าม
ทุกวิริยะพยายาม	เรื่องรามกว่าฤกษ์เบิกชัย
ฝนเกิดจากดินสู่ฟ้า	ตกกลับลงมาดินใหม่
ฝนบอกความจริงสิ่งใด	ฝนให้ความหมายใครรู้
บันทึกอนุทินดินฟ้า	เผยโลกแก่ตาทุกคู่
เสาะหาค่าแห่งฤดู	เป็นอยู่เช่นนั้นนานแล้ว
เมื่อน้ำลำธารชีวิต	คือภารกิจหยาดแก้ว
สู่หวัง ถวิลถื่นแนว	สืบแนว ชีวาฟ้าดิน

ครูข้าวแจกบทกวีที่เพิ่งเขียนเสร็จใหม่ ๆ ให้นักเรียนแล้วชวนให้ทุกคนอ่านพร้อมกัน จากอ่านออกเสียงธรรมดาในเที่ยวแรก เปลี่ยนเป็นอ่านทำนองเสนาะเที่ยวที่สอง แล้วใส่ทำนองร้องเป็นเพลงแบบอิสระเที่ยวที่สาม สี ห้า...

“นักเรียน ใครรู้จักฝนหลงฤดูบ้างคะ” ครูข้าวถามขึ้นหลังจากทุกคนได้อ่านและขับขานบทกวีกันพอสมควรแล้ว

“รู้ครับ” ดินยกมือ

“เหมือนฝนที่ตกมาแบบเมื่อคืนนี้แหละครับ” เขาตอบอย่างมั่นใจ

“ดีจ๊ะ ฝนตกปลายฤดูหนาวไม่ค่อยมีบ่อยนัก ครูเลยเกิดแรงบันดาลใจเขียนบทกวีที่เราอ่านกันวันนี้แหละ ครูไม่แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายกันไปอย่างไรบ้าง เคียวครูจะแจกกระดาษให้ทุกคนเขียนแสดงความเข้าใจนะคะ” พุดพกลางครูก็แจกกระดาษที่เตรียมไว้ แล้วบอกว่า “เขียนตามที่แต่ละคนเข้าใจได้เลย ไม่ต้องกังวลว่าจะผิดหรือถูกใครตอบได้ก็ถือว่าใช้ได้ทั้งนั้น ครูใช้เวลา ๕ นาที เอ้า ลงมือกันเลย

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา โดยใช้แผนผังความคิด เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านเนื้อหาจากบทสนทนาอย่างละเอียด และใช้แผนผังความคิด ในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ และเข้าใจความสำคัญของเรื่องดียิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้แผนผังความคิด ช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา และความสำคัญของเรื่องที่อ่านในบทสนทนาได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความคิดหลัก และความคิดรอง จากเรื่องในบทสนทนาโดยใช้แผนผังความคิดได้ถูกต้อง

2.2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

3.1 วิธีสร้างแผนผังความคิด

3.2 ลักษณะสำคัญของความคิดหลัก และความคิดรอง

3.3 เนื้อหาจากบทสนทนา เรื่อง กบฏจากสิ่งเสพติด

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

4.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีเรียน และการประเมินผลการเรียนให้นักเรียนทราบ

4.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในบทสนทนา และการอ่านให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียด จนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในบทสนทนาได้อย่างละเอียด

4.2 ขั้นเรียนรู้ (35 นาที)

4.2.1 ครูทบทวนเรื่องแผนผังความคิด (Mind Mapping) และเรื่องในบทสนทนา

4.2.2 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด

4.2.3 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน เรียนอ่อน 1 คน ให้นักเรียนแต่ละคนเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้

4.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1 เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื้อหาในบทสนทนา เรื่อง ภัยจากสิ่งเสพติด

4.2.5 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้ แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง และคำหรือข้อความที่เชื่อม หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังความคิดวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด ให้เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม

4.2.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้แล้วตอบคำถามในใบคำถาม

4.2.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

4.2.8 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปผลงานของแต่ละกลุ่ม

4.2.9 นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดจากการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทสนทนา

4.3 ขั้นสรุป (5 นาที)

4.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินตนเอง

4.3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มติดผลงานของแต่ละกลุ่มที่ป้ายนิเทศ

4.3.5 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทสนทนาจากแผนผังความคิด

4.4 ขั้นฝึกทักษะ (15 นาที)

ให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทสนทนาเรื่อง การทำอาหาร เขียนแผนผังความคิดก่อน แล้วให้สรุปใจความสำคัญและเสนอข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด

5.2 ใบงาน ใบคำถาม

5.3 เนื้อหาในบทสนทนา เรื่อง ภัยจากสิ่งเสพติด

5.4 แบบฝึก

5.5 กระจาย

5.6 ปากกาเคมี สีเทียน

6. การวัดผลและประเมินผล

6.2 วิธีวัดผลประเมินผล

6.2.3 สังเกตการอภิปราย การสนทนา และการตอบคำถาม

6.2.4 สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม

6.2.5 สังเกตความถูกต้องในการสร้างแผนผังความคิด และการตอบคำถามจาก

เรื่องที่อ่าน

6.2.6 ตรวจสอบผลงาน การตอบคำถามในแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหา

ในบทสนทนา

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

6.3.3 แบบบันทึกผลการประเมิน การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา

6.3.4 แบบสังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม

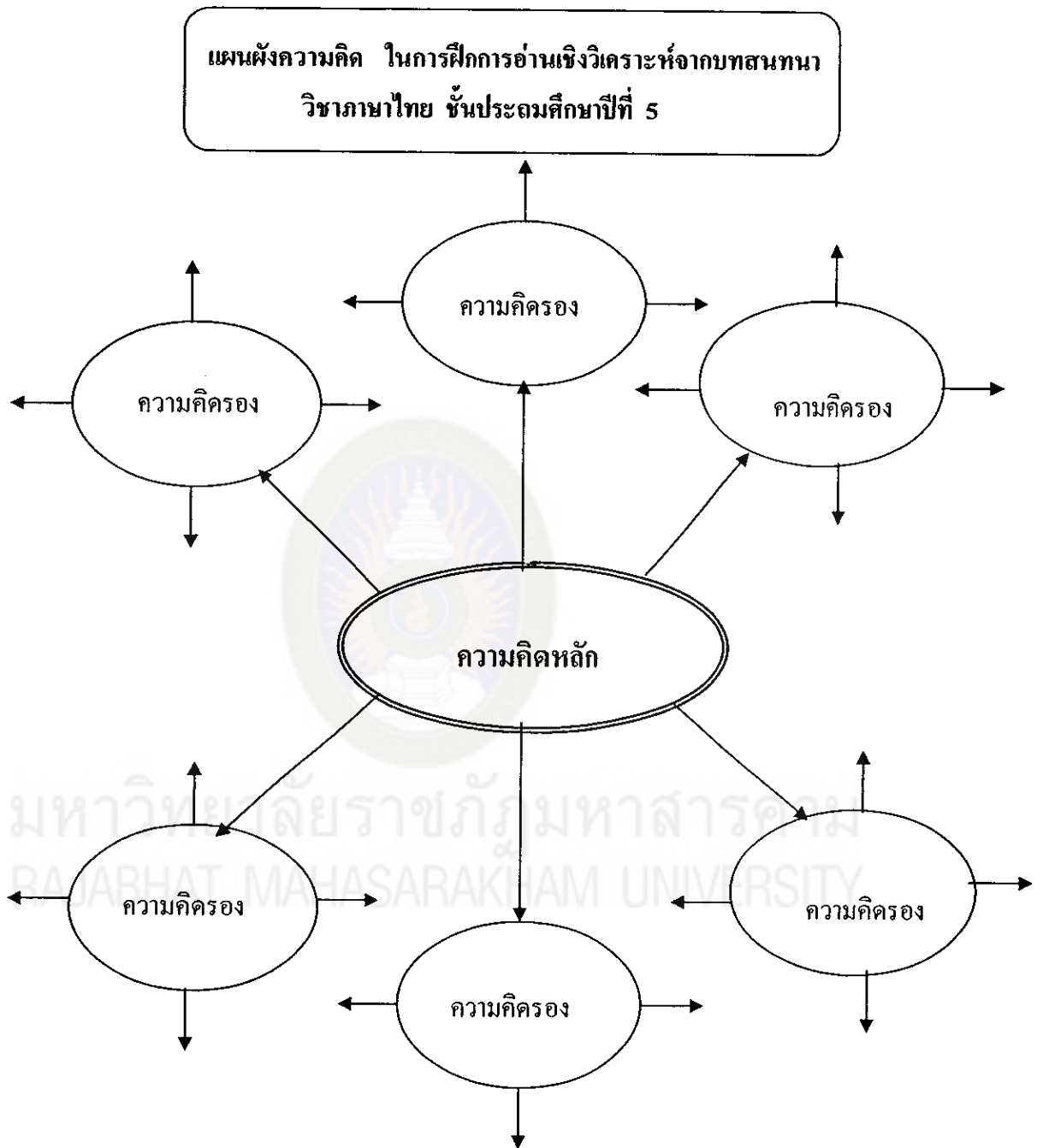
6.3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

ใบงานที่ 3

เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสนทนา เรื่อง ภัยจากสิ่งเสพติด

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน
2. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยใช้แผนผังความคิด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาจากบทสนทนา เรื่อง ภัยจากสิ่งเสพติด แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลักความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด และวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้
5. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมในใบงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด
6. ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้ แล้วให้ตอบคำถามในใบคำถามจากการอ่านเรื่อง ภัยจากสิ่งเสพติด
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมและให้ข้อเสนอแนะผลงานของแต่ละกลุ่ม
10. นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดของกลุ่มตนเอง
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึก ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตนเอง
12. นักเรียนแต่ละกลุ่มติดผลงานของกลุ่มที่ป้ายนิเทศ
13. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเนื้อหาจากบทสนทนาจากแผนผังความคิด

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา โดยใช้แผนผังความคิด

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง และเป็น การเพิ่มพูนความรู้

ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง การ ถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ มาเปรียบเทียบและ วิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดเห็น

แผนผังความคิด คือแผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับ ความคิดรอง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

รูปแบบของแผนผังความคิด จะมีความคิดหลัก ความคิดรอง และคำ หรือข้อความที่ ใช้เชื่อมความคิดเหล่านั้น การวางรูปแบบของแผนผังความคิด จะวางความคิดหลักไว้กลางที่โดดเด่น หรือบนความคิดรอง

การอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสนทนา เป็นการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้จาก เนื้อหาในบทสนทนา เพื่อใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสนทนา โดยใช้แผนผังความคิด
เมื่ออ่านเนื้อหาจากบทสนทนาที่กำหนดให้ในใบงานจบแล้ว ให้พิจารณาเนื้อหาของ เรื่องว่ามีเนื้อความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง แล้วจำแนกออกมาเป็นความคิดหลัก และความคิดรอง แล้วจัดทำแผนผังความคิดเพื่อนำสู่การตอบคำถามในประเด็นคำถามที่นำไปสู่การวิเคราะห์

ภัยจากสิ่งเสพติด

- เดชา   คูสิมีข่าวตำรวจจับปาร์ตี้ยาอีอีกแล้ว มันเป็นอย่างไงกันนะ
 สิทธิ์   ไม่ดีหรอก นายอย่าไปงานปาร์ตี้ยาอีเหียนะ
 เดชา   มาคุณี่ ้วยรุ่นคลังยาบ้าน่ากลัวจัง ทำไมต้องชอบกินยาบ้าน่านะ แแต่ชื่อก็แปลกแล้ว
 สิทธิ์   ยาเสพติดพวกนี้ อันตรายทำให้สมองเกิดความผิดปกติ นายพยายามอย่าลอง
             เป็นอันขาด
 เดชา   เราสงสัยจริงๆ ว่าทำไมคนถึงชอบยาบ้า ยาอี ยาเลิฟ เยอะแยะไปหมด
 สิทธิ์   เลิกพูดได้แล้ว เราร่วง นอนได้แล้ว
 เดชา   เจ้าเป็นใคร มาทำไมที่นี่
 จัรัส   ไม่ต้องตกใจ เราจะมาช่วยเจ้าพาไปเที่ยวนั่นเอง เจ้าอยากไปมั๊ย
 เดชา   ไปเที่ยวที่ไหน
 จัรัส   เราจะพาไปทำงานปาร์ตี้ ยาบ้า ยาอี ยาเลิฟ ถ้าเจ้าไปแล้วเจ้าจะคิดใจ
 เดชา   เจ้าจะพาไปจริงๆ เหรอ แต่เราไปไม่ได้หรอก ยาเสพติดมีอันตรายต่อสมองมาก
 จัรัส   เอาอย่างนี้เพียงเมื่เดียวเจ้าก็จะรู้สึกเหมือนได้ขึ้นสวรรค์เลย ลองนะ เอานะ เอาสี
             เอาสี เมื่เดียวเท่านั้นเจ้าก็จะสบาย
 เดชา   ไม่ ไม่ ไม่ ไม่นะ เราจะไม่ลองสิ่งเสพติดเป็นอันขาด ไปให้พ้น ไป ไป ไป
 สิทธิ์   เดชา เดชา เป็นอะไรฝันไปหรอ
 บรรยาย   เพื่อนๆ รับประทานยาเสพติดมีภัยอันตรายมากมายอย่าคิดลองเป็นอันขาด ถ้าลองจะไม่มี
             อนาคตและจะทำให้เราเสียการเรียน

ใบคำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่านบทสนทนา ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าเดชาจะลงสิ่งเสพติดหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

2. มีสิ่งใดเกิดขึ้นกับเดชาในบทสนทนา

.....

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นเดชาและอยู่ในสถานการณ์นั้น นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

.....

.....

4. ถ้ามีคนมาชวนนักเรียนไปเที่ยวงานปาร์ตี้ซึ่งเป็นแหล่งมียาเสพติด นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

5. นักเรียนคิดว่าพฤติกรรมของจาร์ส น่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

6. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดวัยรุ่นจึงพากันไปคั่งยาเสพติด

.....

.....

7. ถ้านักเรียนจะจัดปาร์ตี้ นักเรียนจะจัดปาร์ตี้อะไร เพราะเหตุใด

.....

.....

8. บทสนทนานี้สรุปใจความได้ว่าอย่างไร

.....

.....

9. บทสนทนานี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

.....

.....

10. ข้อคิดที่ได้จากบทสนทนาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา
โดยใช้แผนผังความคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่ 3

ขั้นตอนในการศึกษา

1. ให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ ให้ตลอดเสียก่อน เพื่อจับประโยคหรือข้อความที่เป็นความคิดหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ให้นักเรียนอ่านโดยละเอียดให้ตลอด เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน
3. ให้นักเรียนอ่านซ้ำในตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจ
4. ให้นักเรียนจัดทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากเรื่องที่อ่าน โดยเรียบเรียงความคิดหลักและความคิดรองจากเรื่อง เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี
5. ให้นักเรียนทดสอบความเข้าใจ โดยตอบคำถามด้วยข้อความสั้น ๆ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องจากบทสนทนาต่อไปนี้ แล้วเขียนแผนผังความคิดก่อน
สรุปใจความสำคัญและเสนอข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง

- ก๊วย : คุณแม่กำลังทำอะไรคะ หอมจังเลย
 แม่ : หนูอยากฝึกทำอาหารหรือเปล่าจ๊ะ
 ก๊วย : ชั้นแรกคุณแม่ช่วยแนะนำเคล็ดลับในการรักษาคุณค่าในอาหารให้หนูหน่อยสิคะ
 แม่ : ได้สิจ๊ะ เริ่มต้นจากการหุงข้าว

การหุงข้าว

ควรหุงโดยไม่เขี่ยน้ำหรือใช้วิธีนึ่งหรือใช้หม้อหุงข้าวไฟฟ้าเป็นดีที่สุด เวลาหุงข้าวควรใช้น้ำแต่น้อยเพื่อสงวนเกลือแร่และวิตามินต่างๆ ควรหุงข้าวให้น้อยครั้งที่สุดและข้อสำคัญไม่ควรขัดสีเมล็ดข้าว

เนื้อสัตว์

ควรล้างให้สะอาดก่อนหั่น เวลาล้างก็อย่าแช่ในน้ำนาน ควรต้มเนื้อทั้งชิ้นใหญ่ โดยใช้น้ำน้อย ๆ และปิดฝาเพื่อป้องกันการสูญเสียวิตามิน การทอดไข่ ควรใช้น้ำมันที่ร้อน อุณหภูมิสูงพอสมควร และใช้เวลาสั้น ๆ

ผักดิบ

ควรล้างให้สะอาดก่อนหั่น อย่าแช่น้ำนานและระวังอย่าให้ซ้ำจะทำให้สูญเสียวิตามิน ต้มน้ำให้เดือดก่อนแล้วค่อยใส่ผัก ถ้ามีผักหลายอย่างให้ใส่ผักชนิดที่สุกยากลงก่อนน้ำต้มที่มีรสเปรี้ยวจะช่วยรักษาวิตามินซี เพราะฉะนั้น ควรปรุงรสก่อนแล้วค่อยใส่ผักทีหลัง

ผลไม้

ควรทานผลไม้สดตามฤดูกาล เพราะให้ประโยชน์ผลไม้กวน ดากแห้ง ไม่ควรแช่ผลไม้ในน้ำปูนใส เพราะจะทำให้สูญเสียวิตามินซีมากขึ้น

- แม่ : ทั้งหมดนี้ก็คือ เคล็ดลับในการทำอาหารแบบรักษาคุณค่าของแม่จ๊ะ ใครจะเอาไปใช้แม่ก็ไม่สงวนสิทธิ์นะจ๊ะ

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา โดยใช้แผนผังความคิด

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านเนื้อหาจากบทสนทนาอย่างละเอียด และใช้แผนผังความคิด ในการวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ และเข้าใจความสำคัญของเรื่องดี ยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้แผนผังความคิดช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา และความสำคัญของเรื่องที่อ่านในบทสนทนาได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความคิดหลัก และความคิดรอง จากเรื่องในบทสนทนาโดยใช้แผนผังความคิดได้ถูกต้อง

2.2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

3.1 วิธีสร้างแผนผังความคิด

3.2 ลักษณะความสำคัญของความคิดหลัก และความคิดรอง

3.3 เนื้อหาจากบทสนทนา เรื่อง โจรโลกहितจาบ

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

4.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีเรียน และการประเมินผลการเรียนให้ นักเรียนทราบ

4.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในบทสนทนา และการอ่าน ให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียด จนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในบทสนทนาได้อย่างละเอียด

4.2 ขั้นเรียนรู้ (35 นาที)

4.2.1 ครูทบทวน เรื่องแผนผังความคิด และเรื่องในบทสนทนา

4.2.2 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิด
รอง วิธีสร้างแผนผังความคิด วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด

4.2.3 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1
คน เรียนปานกลาง 2 คน เรียนอ่อน 1 คน ให้นักเรียนแต่ละคนเติมความคิดหลัก และความ
ความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้

4.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1 เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์
เนื้อหาในบทสนทนา เรื่อง โครโลฮิตจัง

4.2.5 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้ แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียน
ความคิดหลัก ความคิดรอง และคำหรือข้อความที่เชื่อม หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียน
แผนผังความคิดวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด ให้เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม

4.2.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่
ครูแจกให้แล้วตอบคำถามในใบคำถาม

4.2.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

4.2.8 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปผลงานของแต่ละกลุ่ม

4.2.9 นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดจากการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหา
ในบทสนทนา

4.3 ขั้นสรุป (5 นาที)

4.3.3 ให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมในแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา
ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินตนเอง

4.3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มติดผลงานของแต่ละกลุ่มที่ป้ายนิเทศ

4.3.5 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบท
สนทนาจากแผนผังความคิด

4.4 ขั้นฝึกทักษะ (15 นาที)

ให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทสนทนาเรื่องการทำอาหาร โดยเขียน
แผนผังความคิดก่อน แล้วให้เสนอข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด

5.2 ใบงาน ใบคำถาม

5.3 เนื้อหาในบทสนทนา เรื่องโครโลฮิตจัง

- 5.4 แบบฝึก
- 5.5 กระจาย
- 5.6 ปากกาเคมี สีเทียน

6. การวัดผลและประเมินผล

6.2 วิธีวัดผลประเมินผล

- 6.2.3 สังเกตการอภิปราย การสนทนา และการตอบคำถาม
- 6.2.4 สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.2.5 สังเกตความถูกต้องในการสร้างแผนผังความคิด และการตอบคำถาม

จากเรื่องที่อ่าน

6.2.6 ตรวจสอบผลงาน การตอบคำถามในแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหา
ในบทสนทนา

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

- 6.3.3 แบบบันทึกผลการประเมิน การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา
- 6.3.4 แบบสังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

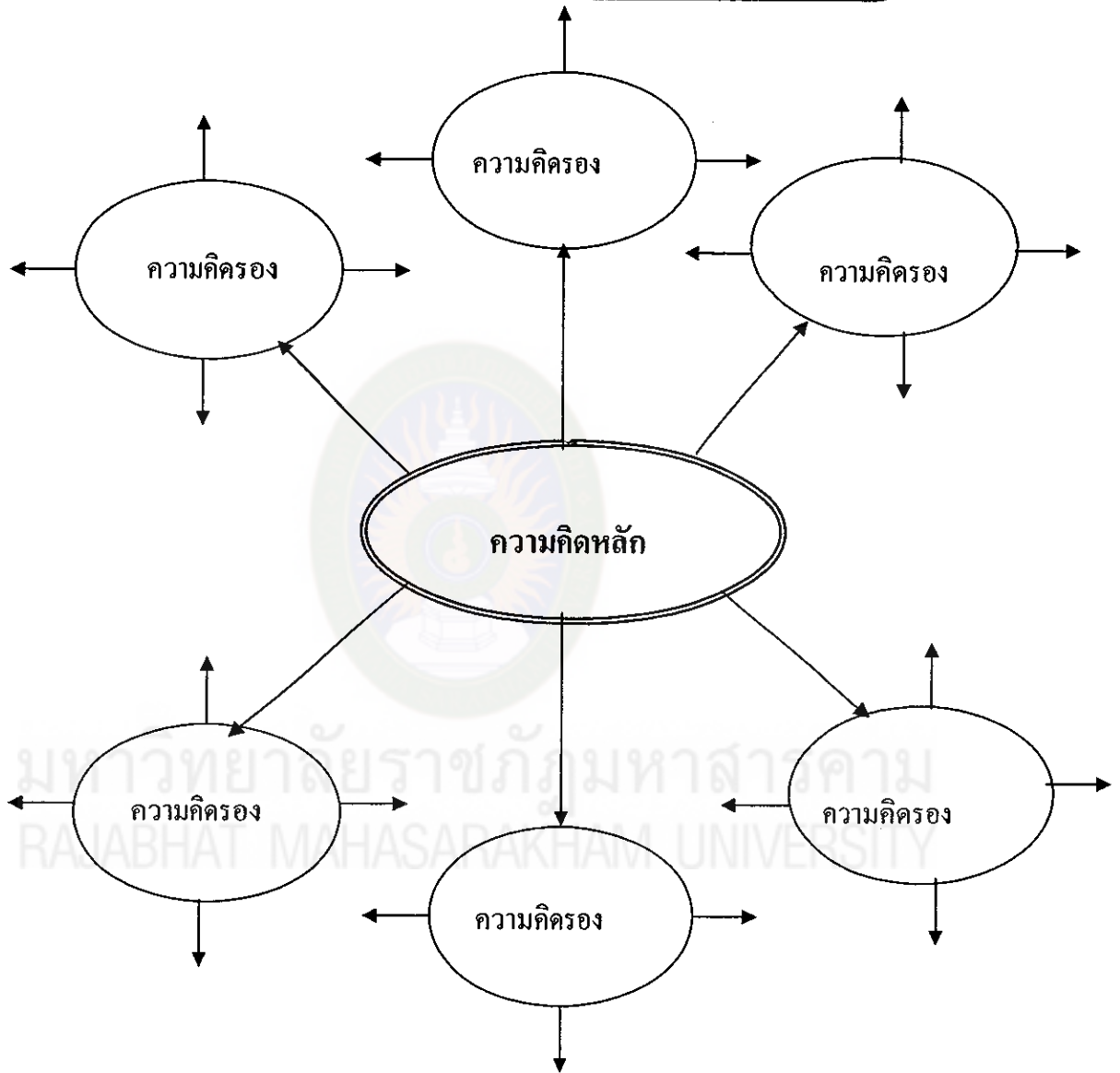
ใบงานที่ 4

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื้อหาจากบทสนทนา โดยใช้แผนผังความคิด เรื่อง โรคโลหิตจาง

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน
2. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยใช้แผนผังความคิด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาจากบทสนทนา เรื่อง โรคโลหิตจาง แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด และวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้
5. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมในใบงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด
6. ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้ แล้วให้ตอบคำถามในใบคำถามจากการอ่านเรื่อง โรคโลหิตจาง
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมและให้ข้อเสนอแนะผลงานของแต่ละกลุ่ม
10. นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดของกลุ่มตนเอง
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึก ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตนเอง
12. นักเรียนแต่ละกลุ่มติดผลงานของกลุ่มที่ป้ายนิเทศ
13. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเนื้อหาจากบทสนทนาจากแผนผังความคิด

แผนผังความคิด ในการฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา
วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา
โดยใช้แผนผังความคิด

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และ ความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง และเป็น การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็น ของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ มา เปรียบเทียบและวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดเห็น

แผนผังความคิด คือแผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับ ความคิดรอง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

รูปแบบของแผนผังความคิด จะมีความคิดหลัก ความคิดรอง และคำ หรือข้อความที่ ใช้เชื่อมความคิดเหล่านั้น การวางรูปแบบของแผนผังความคิด จะวางความคิดหลักไว้กลางที่โดดเด่น หรือบนความคิดรอง

การอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสนทนา เป็นการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้จาก เนื้อหาในบทสนทนา เพื่อใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทสนทนา โดยใช้แผนผังความคิด

เมื่ออ่านเนื้อหาจากบทสนทนาที่กำหนดไว้ในใบงานจบแล้ว ให้พิจารณาเนื้อหา ของเรื่องว่ามีเนื้อความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง แล้วจำแนกออกมาเป็นความคิดหลัก และความคิด รอง แล้วจัดทำแผนผังความคิดเพื่อนำสู่การตอบคำถามในประเด็นคำถามที่นำไปสู่การวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาต่อไปนี้แล้วนำไปตอบคำถามข้อ 1 – 10

น้อย : นี้อุ้ม... เมื่อวานนี้ฉันไปบริจาคโลหิตมา แต่พอเจาะเลือดแล้วเขาบอกฉันว่าฉันเลือดน้อย เป็นโรคโลหิตจางก็เลยไม่รับบริจาคละ

จุ่ม : ก็แสดงว่าร่างกายของเธอมีย่านวนเม็ดเลือดแดงน้อย หรือว่ามีความเข้มข้นของเลือดต่ำกว่าปกตินะสิ มีน้ำตาลเธอดึงดูดช็อค ๆ

น้อย : ฉันก็ไม่ได้ผอมเป็นกึ่งแห้งหรือว่ากินน้อยกว่าปกตินี่นา แล้วทำไมเลือดถึงได้น้อยล่ะ

โฆษก : “โรคโลหิตจาง” หรือที่เรียกว่า “โรคเลือดน้อย” หรือ “โรคซีด” มักเกิดจากสาเหตุใหญ่ ๆ ข้อที่ 1 ได้ธาตุเหล็กจากอาหารไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่กินข้าวหรือพืชผักมาก แม้ว่าในอาหารประเภทนี้จะมีธาตุเหล็กอยู่บ้าง แต่ผักบางชนิดมีสารไฟเตทซึ่งทำให้การดูดซึมธาตุเหล็กลดลง

ข้อที่ 2 มีการเสียเลือดอย่างเรื้อรัง ซึ่งส่วนมากเกิดจากเป็นโรคพยาธิปากขอหรือเกิดขึ้นในสตรีที่มีลูกมากคลอดลูกถี่เกินไป

ข้อที่ 3 อยู่ในวัยที่ร่างกายต้องการธาตุเหล็กมากขึ้น เช่น หญิงมีครรภ์ หญิงให้นมบุตร และเด็กที่อยู่ในวัยกำลังเจริญเติบโต

น้อย : แล้วโรคโลหิตจางมีผลเสียต่อร่างกายมากไหมคะ

โฆษก : โรคโลหิตจางมีผลเสียต่อร่างกายหลายอย่างที่เดี๋ยว คือ หากหญิงตั้งครรภ์เป็นโรคนี้ก็จะเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด หรือเสี่ยงต่อการตกเลือดซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงตายได้และจะมีความเสี่ยงต่อทารกเมื่อคลอดจะมีน้ำหนักตัวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และมีภูมิคุ้มกันโรคต่ำทำให้เจ็บป่วยบ่อยและเติบโตช้า หากเด็กวัยเรียน ก็จะเป็เด็กเซื่องซึม เฉื่อยชา เรียนหนังสือไม่ทันเพื่อนและเจ็บป่วยง่าย ส่วนผู้ใหญ่ไม่ว่าหญิงหรือชายก็ตามเมื่อเป็นโรคนี้ ก็จะทำงานได้น้อยเหนื่อยเร็ว เฉื่อยชาและเป็นโรคติดเชื้ต่างๆ ได้ง่ายและรุนแรงกว่าคนปกติ

จุ่ม : แล้วคนที่ยังไม่เป็นโรคนี้จะป้องกันได้ยังไง

โฆษก : โรคโลหิตจางสามารถป้องกันได้โดยกินอาหารที่มีธาตุเหล็กสูง เช่น เนื้อวัว หมู ไก่ ปลา เลือดและตับสัตว์เป็นประจำ กินอาหารที่มีวิตามินซีสูง เช่น ส้ม สับปะรด หรือผลไม้เพราะจะช่วยในการดูดซึมธาตุเหล็กได้ดีขึ้น งคอาหารที่มีธาตุไฟเตทและแทนนิน ซึ่งทำให้การดูดซึมธาตุเหล็กลดลง เช่น กาแฟ ใบเมี่ยง และผักบางชนิด หญิงมีครรภ์ก็ควรรีบไปฝากครรภ์ และรับยาเม็ดธาตุเหล็กมารับประทาน

ใบงาน

1. บุคคลใดมีโอกาสเป็นโรคโลหิตจางมากที่สุด เพราะเหตุใด
.....
.....
2. โรคโลหิตจางมีวิธีการป้องกันได้อย่างไร เพราะเหตุใด
.....
.....
3. บุคคลใครง่ายจะได้รับผลกระทบจากโรคโลหิตจางมากที่สุด เพราะเหตุใด
.....
4. โรคโลหิตจางเกิดขึ้นกับเฉพาะคนผอมหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....
5. สาเหตุของโรคโลหิตจางมี 3 ข้อใหญ่ นักเรียนคิดว่าข้อใดมีผลต่อนักเรียนมากที่สุด เพราะเหตุใด
.....
.....
6. การที่เราเดินไปบนพื้นดินโดยไม่ใส่รองเท้า มีโอกาสเป็นโรคโลหิตจางได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....
7. ผู้ปกครองของนักเรียนที่ชอบดื่มกาแฟ นักเรียนคิดว่ามีโอกาสเป็นโรคโลหิตจางได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....
8. บทสนทนาที่สรุปใจความสำคัญได้อย่างไร
.....
.....
9. บทสนทนาที่ให้อธิบายในเรื่องใด
.....
.....
10. เราจะนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง
.....
.....

แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทสนทนา
โดยใช้แผนผังความคิด

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ชุดที่ 4

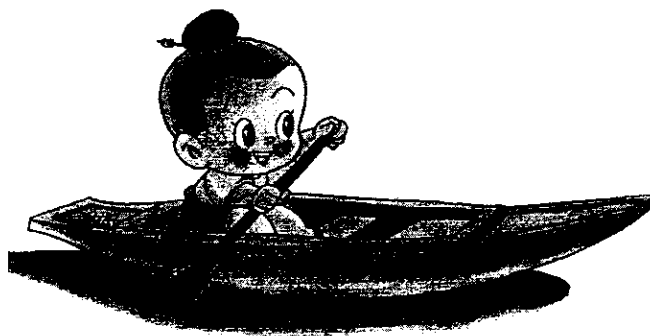
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขั้นตอนในการศึกษา

1. ให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ ให้ตลอดเสียก่อน เพื่อจับประโยคหรือข้อความที่เป็นความคิดหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ให้นักเรียนอ่านโดยละเอียดให้ตลอด เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน
3. ให้นักเรียนอ่านซ้ำในตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจ
4. ให้นักเรียนจัดทำแผนผังความคิด จากเรื่องที่อ่าน โดยเรียบเรียงความคิดหลักและความคิดรองจากเรื่อง เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี
5. ให้นักเรียนทดสอบความเข้าใจ โดยตอบคำถามด้วยข้อความสั้น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทสนทนาเรื่องการทำอาหารแล้วเขียนแผนผังความคิดก่อน
สรุปใจความสำคัญและเสนอข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง

- แม่ : ตายแล้ว ! ก้อยลูกไม่เปิดฝามือฝักที่กำลังคัมนีนาอย่างนี้วิตามินในผักก็จะถูกทำลาย
- ก้อย : การปิดฝาหรือไม่ปิดฝามีผลต่อวิตามินด้วยเหรอคะคุณแม่
- แม่ : ใช่สิจ๊ะ เพราะว่าอาหารนั้นมีวิตามินอยู่ 2 ประเภท ด้วยกัน คือพวกที่ละลายในไขมัน ได้แก่ วิตามินเอ ,ดี, อี และเค วิตามินพวกนี้จะไม่ละลายในน้ำที่ใช้ประกอบอาหาร และไม่สูญเสียง่ายโดยการหุงต้มธรรมดา ส่วนอีกพวกหนึ่ง คือ พวกละลายในน้ำ ได้แก่ วิตามินบี ต่างๆ และวิตามินซี วิตามินพวกนี้จะละลายในน้ำที่ใช้ประกอบอาหาร และส่วนหนึ่งของวิตามินจะถูกทำลายด้วยความร้อน
- ก้อย : เพราะฉะนั้นเราก็ต้องปรุงอาหาร โดยพยายามรักษาคคุณค่าที่มีอยู่ในอาหารให้มากที่สุดใช่ไหมคะ
- แม่ : ใช่จ๊ะ การสูญเสียคุณค่าทางอาหารในระหว่างการหุงต้มก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ นั้นก็คือ ชนิดของอาหาร วิธีเตรียมและประกอบอาหาร อุณหภูมิ ระยะเวลาของการหุงต้ม ความเป็นกรดหรือด่าง สารอาหารต่างๆ ที่ใช้ประกอบในการหุงต้ม

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ โดยใช้แผนผังความคิด   เวลา 1 ชั่วโมง

---

1. สาระสำคัญ

การอ่านเนื้อหาจากบทความอย่างละเอียด และใช้แผนผังความคิด ในการวิเคราะห์
 อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ และเข้าใจความสำคัญของเรื่องดี
 ยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้แผนผังความคิด ช่วยในการวิเคราะห์
 เนื้อหา และความสำคัญของเรื่องที่อ่านในบทความได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความคิดหลัก และความคิดรอง
 จากเรื่องในบทความโดยใช้แผนผังความคิดได้ถูกต้อง

2.2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

3.1 วิธีสร้างแผนผังความคิด

3.2 ลักษณะความสำคัญของความคิดหลัก และความคิดรอง

3.3 เนื้อหาจากบทความ เรื่อง แรงงานต่างด้าว

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

4.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีเรียน และการประเมินผลการเรียนให้
 นักเรียนทราบ

4.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในบทความ และการอ่าน
 ให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียด จนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในบทความได้อย่างละเอียด

4.2 ขั้นเรียนรู้ (35 นาที)

4.2.1 ครูทบทวน เรื่องแผนผังความคิด และเรื่องในบทความ

4.2.2 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลัก ความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด

4.2.3 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน เรียนอ่อน 1 คน ให้นักเรียนแต่ละคนเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้

4.2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1 เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื้อหาในบทความ เรื่อง แรงงานต่างด้าว

4.2.5 ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้ แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง และคำหรือข้อความที่เชื่อม หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนผังความคิดวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด ให้เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม

4.2.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้แล้วตอบคำถามในใบคำถาม

4.2.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน

4.2.8 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและสรุปผลงานของแต่ละกลุ่ม

4.2.9 นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดจากการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทความ

4.3 ขั้นสรุป (5 นาที)

4.3.3 ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินตนเอง

4.3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มติดผลงานของแต่ละกลุ่มที่ป้ายนิเทศ

4.3.5 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาในบทความจากแผนผังความคิด

4.4 ขั้นฝึกทักษะ (15 นาที)

ให้นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมจากเนื้อหาในบทความเรื่อง ปลา ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดก่อน สรุปใจความสำคัญและเสนอข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

5. สื่อการเรียนการสอน

5.1 ใบความรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด

5.2 ใบงาน ใบคำถาม

5.3 เนื้อหาในบทความ เรื่อง แรงงานต่างด้าว

- 5.4 แบบฝึก
- 5.5 กระดาษ
- 5.6 ปากกาเคมี สีเขียน

6. การวัดผลและประเมินผล

6.2 วิธีวัดผลประเมินผล

- 6.2.3 สังเกตการอภิปราย การสนทนา และการตอบคำถาม
- 6.2.4 สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.2.5 สังเกตความถูกต้องในการสร้างแผนผังความคิด และการตอบคำถามจาก

เรื่องที่อ่าน

- 6.2.6 ตรวจสอบงาน การตอบคำถามในแบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาใน

บทความ

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

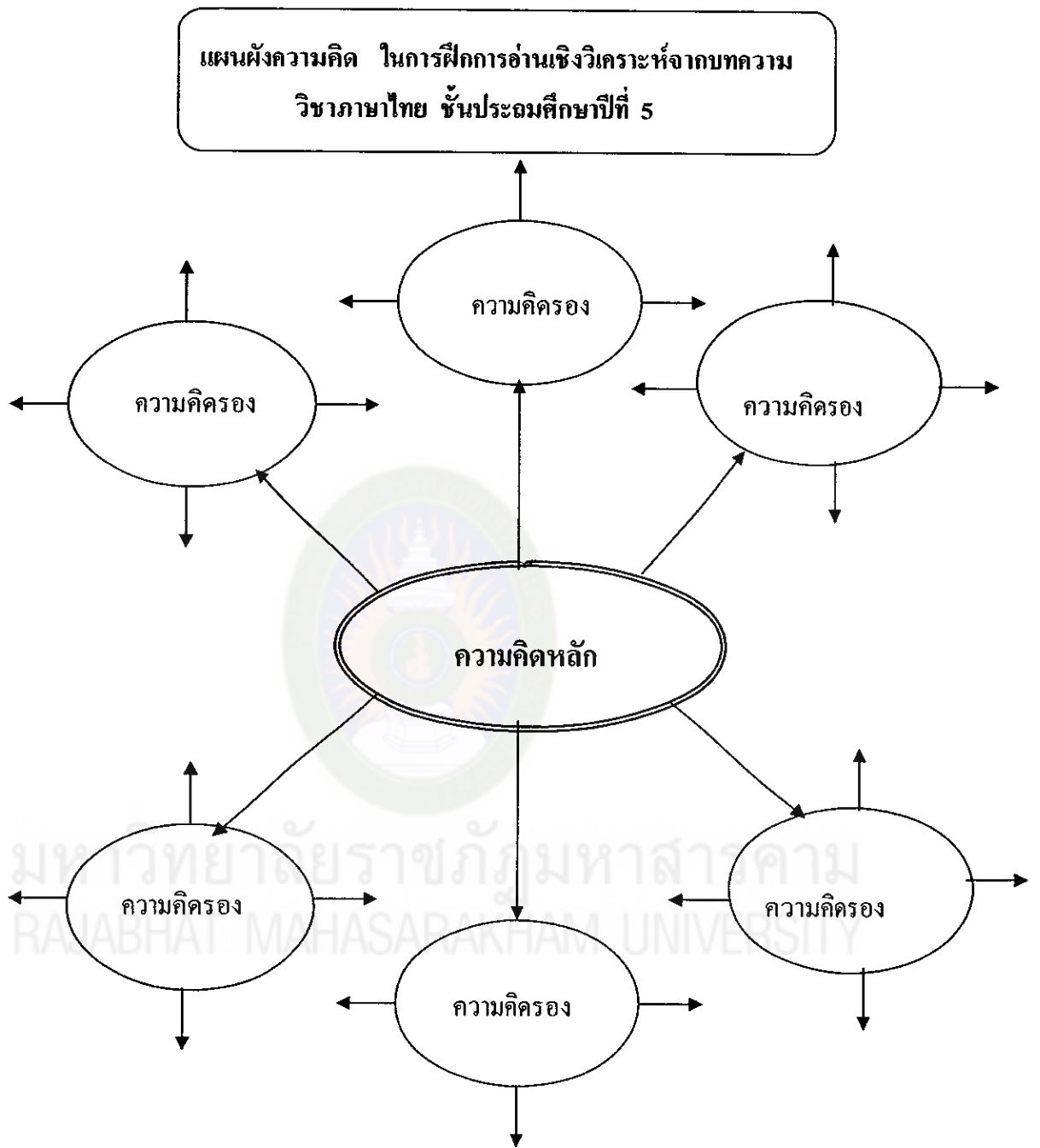
- 6.3.3 แบบบันทึกผลการประเมิน การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ
- 6.3.4 แบบสังเกตความสนใจในการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่างเรียน

ใบงานที่ 5

เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทความ โดยใช้แผนผังความคิด เรื่อง แรงงานต่างด้าว

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน
2. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องการวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยใช้แผนผังความคิด
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอ่านเนื้อหาจากบทความ เรื่อง แรงงานต่างด้าวแล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความหมายของความคิดหลักความคิดรอง วิธีสร้างแผนผังความคิด และวิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แผนผังความคิด
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเติมความคิดหลัก และความคิดรองในแผนผังความคิดที่เว้นว่างไว้
5. นักเรียนแต่ละคนทำกิจกรรมในใบงานการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แผนผังความคิด
6. ครูแจกกระดาษแผ่นใหญ่ ปากกาเคมีและสีเทียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความคิดหลัก ความคิดรอง หลังจากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวางกระดาษเป็นรูปแผนผังความคิด เคลื่อนย้ายสลับที่กันจนเห็นว่าเหมาะสม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันลอกแผนผังความคิดลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้แล้วให้ตอบคำถามในใบคำถามจากการอ่านเรื่อง แรงงานต่างด้าว
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
9. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปราย ชื่นชมและให้ข้อเสนอแนะผลงานของแต่ละกลุ่ม
10. นักเรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขแผนผังความคิดของกลุ่มตนเอง
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึก ครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยแบบฝึก แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลงานตนเอง
12. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดผลงานของกลุ่มที่ป้ายนิเทศ
13. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านเนื้อหาจากบทความจากแผนผังความคิด

ใบความรู้
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ
โดยใช้แผนผังความคิด

การอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ การอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และ ความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง และเป็น การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็น ของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ มา เปรียบเทียบและวิเคราะห์ออกมาเป็นความคิดเห็น

แผนผังความคิด คือแผนภาพที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักกับ ความคิดรอง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการอ่านเชิงวิเคราะห์

รูปแบบของแผนผังความคิด จะมีความคิดหลัก ความคิดรอง และคำ หรือข้อความที่ ใช้เชื่อมความคิดเหล่านั้น การวางรูปแบบของแผนผังความคิด จะวางความคิดหลักไว้กลางที่โดดเด่น หรือบนความคิดรอง

การอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทความ เป็นการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้จากเนื้อหา ในบทความ เพื่อใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้าง ทัศนคติในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์เนื้อหาจากบทความ โดยใช้แผนผังความคิด

เมื่ออ่านเนื้อหาจากบทความที่กำหนดไว้ในใบงานจบแล้ว ให้พิจารณาเนื้อหาของ เรื่องว่ามีเนื้อความเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง แล้วจำแนกออกมาเป็นความคิดหลัก และความคิดรอง แล้วจัดทำแผนผังความคิดเพื่อนำสู่การตอบคำถามในประเด็นคำถามที่นำไปสู่การวิเคราะห์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่องแรงงานต่างด้าว แล้วตอบคำถามข้อ 1- 10

แรงงานต่างด้าว

เห็นข่าวแรงงานต่างชาติชาวพม่ากระหึ่มขึ้นมาทางหน้าจอทีวี ข่าวหนังสือพิมพ์ทำให้ต้องทวนความทรงจำกันอีกครั้งหนึ่ง มันคือปัญหาเรื้อรัง ของบ้านพี่เมืองน้อง ที่มีรัฐบาลติดต่อกัน ปัญหาแรงงานต่างชาติ ไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นเพียงปีสองปี แต่เป็นปัญหาที่เรื้อรังมานานแสนนาน หลายปีติดๆ ผมเคยคลุกคลีอยู่กับคนเหล่านี้ เพราะเคยไปอาศัยอยู่ชายแดนเคยศึกษาปัญหาเหล่านี้มา สมัยเรียนหนังสืออยู่มหาวิทยาลัย คนต่างด้าว ชาวพม่า ส่วนใหญ่จะเป็นชาวกะเหรี่ยง กะเหรี่ยงอพยพ ที่หนีตายมาอาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทย กับอีกประเภทหนึ่งก็คือ ประเภทมาขุดทองเพื่อหาเงินกลับบ้าน เหมือนคนไทยไปขุดทองในแถบประเทศตะวันออกกลางอย่างไรอย่างนั้น เมืองไทยเหมือนอยู่ข้างอู่น้ำ ค่าเงินก็มีมูลค่ามหาศาล ต่างจากค่าเงินของพม่าอย่างมากมาย พูดย่างๆ เข้ามาทำงานในเมืองไทยไม่เท่าไร กลับไปพม่า ก็กลับกลายเป็นเศรษฐีย่อยๆ อยู่นั่นแหละ พม่าแม้จะพยายามปิดประเทศอย่างไรก็ตามแต่กระแสโลก ก็มีอาจกันความยากจนภายในประเทศตลอดจนกระแสความเฟื่องฟูทางวัตถุ ในประเทศข้างเคียง โดยเฉพาะไทยแลนด์ของเราเป็นตัวกระตุ้นต่อกิเลสให้ชาวพม่าได้ไม่น้อย จึงไม่แปลกอะไรที่จะเห็นประชาชนชาวพม่าคิรันทรที่จะอยู่เมืองไทยอย่างที่เห็น เงินก็มีใช้ ใช้แรงงานไม่เท่าไร ได้เงินมาเทียบพม่าแล้วเป็นมากมายมหาศาลแล้วเมืองไทยนี่เป็นประเทศเสรี ใครใคร่คิมคิมใครใคร่กินกิน ใครใคร่เที่ยวเที่ยว ได้ตลอดวันตลอดคืนแถมมีแหล่งอบายมุขเพียบ

ผมเป็นชาวพม่า ผมก็อยากอยู่ที่นี้ กลับไปพม่ามันรกชัฏ ๆ อยู่แต่ป่ากับเขา รดยงค์ก็สมัยเต่าล้านปี โทรทัศน์ก็แทบจะไม่มีให้ดู ยากจนข้นแค้นถึงกับกัดก้อนเกลือกิน แล้วก็ข้าวสารสักหนึ่งถุงใหญ่ๆ พวกเขาที่อยู่ได้แล้ว กะเหรี่ยงแถวชายแดน กินง่ายอยู่ง่าย เพียงขอให้มึนเกลือพริก ดังนั้น ชาวไทยแถบชายแดน จึงนิยมที่จะจ้างกะเหรี่ยงชาวพม่าไว้เฝ้าสวน ไว้เฝ้าไร่ เรียกสวนไร่นา ค่าแรงก็ถูก ไม่ต้องกังวลเรื่องข้าวปลาอาหารหรือที่อยู่หลับนอน เพียงสร้างกระท่อมหรือ ห้างไว้ปลายนาหรือท้องทุ่งไว้ก็ใช้ได้นานที่เดือนสองเดือนก็ไปส่งเสบียงกันครั้งหนึ่งกะเหรี่ยงเอง ก็ได้เก็บหอมรอมริบพอถึงเทศกาลกลับ ไปเยี่ยมบ้านที่พม่า เช่น ในช่วงสงกรานต์ ก็มีเงินกลับไปกินพอสสมควร

คนไทยชอบใช้แรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะแถบชายแดน สิ่งสำคัญก็คือ ค่าแรงถูกและงานที่ออกมาดีคุณภาพ ต่างจากจ้างคนไทย ต้องคำนึงถึงกฎหมายค่าแรงเป็นสำคัญ สิ้นเปลืองการลงทุนและคุณภาพของงานที่ออกมา บางครั้งก็ไม่เป็นที่พึงพอใจของนายจ้างเป็นอย่างยิ่ง

ที่สำคัญแรงงานไทยหายากด้วย เพราะส่วนใหญ่ จะเดินทางมาที่เมืองใหญ่ ไม่อยู่ที่กรุงเทพฯ ก็อาจเดินทางไปหางานทำต่างประเทศอย่างที่ฮ่องกง หรือไต้หวันเป็นต้น ที่เหลือก็เป็นแรงงานที่ไม่ค่อยจะชอบใช้แรงงานอยากจะนั่งโต๊ะทำงานเสียมากกว่า แรงงานไทยบางที่ชอบจ้างประสิทธิภาพของงานที่ออกมา จึง ไม่เป็นที่พึงใจของนายเจ้าเสียส่วนใหญ่ เมื่อเกิดการสะพัดของแรงงานต่างด้าว นายจ้างค่อนข้างจะพอใจในการใช้แรงงานต่างชาติชาวพม่า การผลักดันแรงงานต่างชาติพม่าก็เห็นทำกันมาหลายครั้งแล้วเหมือนการสร้างฉากกระพือข่าวอย่างไรอย่างนั้น ไม่มีวัสดุประสงค์สิ่งใด ถ้าจะให้ได้ผลกันจริง ๆ น่าจะสร้างกำแพงยักษ์ เหมือนกำแพงเบอร์ลินรอบประเทศไทยเป็นอย่างไร แต่ที่เห็น ๆ อยู่มีแต่ป่าและภูเขาแม่น้ำ จะลึกก็ดูน้ำหลากเท่านั้นทุกที่ทุกแห่งแรงงานพม่าข้ามได้สบาย ทางรัฐบาลก็มีวิธีแก้ไขปัญหาคือให้นายจ้างพาลูกจ้างที่เป็นคนต่างด้าวไปจดทะเบียนขึ้นเป็นแรงงานต่างด้าวให้ถูกต้องก็จะสามารถทำงานได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความเรื่องแรงงานต่างด้าวแล้วนำไปตอบคำถาม

1. อะไรคือสาเหตุที่แรงงานพม่าเข้ามาทำงานในประเทศไทย

.....

.....

2. ข้อใดคือสาเหตุที่คนไทยไม่นิยมจ้างแรงงานไทย เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

3. ทำไมคนชอบจ้างแรงงานพม่า

.....

.....

.....

4. ประชากรไทยมีจำนวนมากแต่ทำไมขาดแคลนแรงงานไทย

.....

.....

.....

5. ทำไมคนไทยชอบจ้างกะเหรี่ยงไว้เฝ้าสวน

.....

.....

.....

6. คุณภาพของแรงงานไทยและแรงงานพม่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

7. จากข้อความ " น่าจะสร้างกำแพงยักษ์ เหมือนกำแพงเบอร์ลินรอบประเทศไทย" เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

8. รัฐบาลไทยแก้ไขแรงงานต่างด้าวอย่างไร

.....

.....

.....

9. ให้สรุปใจความสำคัญของบทความ

.....

.....

.....

10. วิธีแก้ปัญหาของรัฐบาลสามารถลดการก่ออาชญากรรมของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย
ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

แบบฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ
โดยใช้แผนผังความคิด

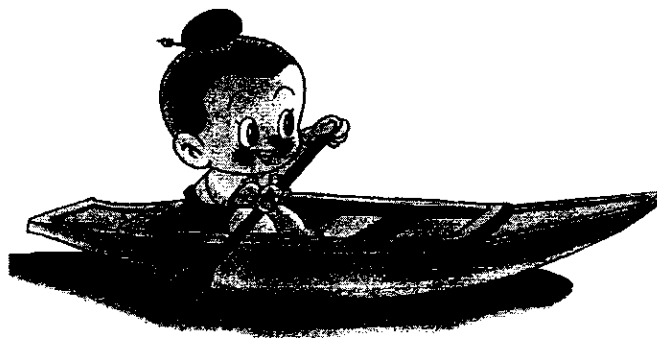
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชุดที่ 5

ขั้นตอนในการศึกษา

1. ให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ ให้คล่องเสียก่อน เพื่อจับประโยคหรือข้อความที่เป็นความคิดหลัก หรือความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ให้นักเรียนอ่านโดยละเอียดให้ตลอด เพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจน
3. ให้นักเรียนอ่านซ้ำในตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจ
4. ให้นักเรียนจัดทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) จากเรื่องที่อ่าน โดยเรียบเรียงความคิดหลักและความคิดรองจากเรื่อง เพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี
5. ให้นักเรียนทดสอบความเข้าใจ โดยตอบคำถามด้วยข้อความสั้น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทความต่อไปนี้ แล้วเขียนสรุปแผนผังความคิดก่อน สรุปใจความสำคัญและเสนอข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง

ปลา

ปลาอาศัยอยู่ในแม่น้ำ หายใจทางเหงือกซึ่งอยู่ในกระพุ้งแก้ม ปลาส่วนมากมีลำตัวยาว หัวแหลม ท้ายแหลม ทำให้ว่ายน้ำอย่างคล่องแคล่ว ว่องไว ปลามีครีบตามลำตัวหลายแห่ง ครีบเหล่านี้คือ ก้าง หุบ และ พับ ได้ ปลาใช้ครีบในการเคลื่อนไหวไปมาในน้ำ ปลาหลายชนิดมีเกล็ดปกคลุมทั่วทั้งลำตัว

ในทะเลมีปลาอยู่มากมายหลายชนิด เช่น ปลาทุ ปลากระพง ปลาหางเสือ ปลาจะละเม็ด ปลาอินทรี ส่วนในแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง มีปลาน้ำจืด จำนวนมาก เช่น ปลาดุก ปลาร่อน ปลาหมอ ปลากด เป็นต้น

ปลามีรูปร่างและขนาดแตกต่างกันไป มีปลาหลายชนิดเป็นอาหารของมนุษย์ ปลาบางชนิดมีรูปร่างและสีงดงาม เหมาะสำหรับเลี้ยงไว้ดูเล่น เช่น ปลากัด ปลาเงิน ปลาทอง เป็นต้น

ปลาส่วนใหญ่มีเกล็ดปกคลุมทั่วทั้งตัว ปลาที่ไม่มีเกล็ดจะเมือกลื่น เกล็ดทำหน้าที่ปกคลุมและป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่เนื้อและหนังปลา ซึ่งอ่อนนุ่ม เกล็ดปลาส่วนมากจะเรียงเหลื่อมซ้อนกันมาทางหางเหมือนกระเบื้องมุงหลังคา รอยวงที่เกล็ดจะบอกให้ทราบถึงอายุของปลา

ประเทศไทยมีผักปลาและอาหารที่อุดมสมบูรณ์ จะเห็นได้จากข้อความที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ซึ่งปรากฏบนศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช อย่างไรก็ตาม ประเทศของเราก็มีการอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อรักษาผลประโยชน์ที่จะเกิดผลดีต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนในชาติ

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์จากบทความ โดยใช้แผนผังความคิด

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านเนื้อหาจากบทความอย่างละเอียด และใช้แผนผังความคิด ในการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ และเข้าใจความสำคัญของเรื่องดียิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้แผนผังความคิด ช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหา และความสำคัญของเรื่องที่อ่านในบทความได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความคิดหลัก และความคิดรอง จากเรื่องในบทความโดยใช้แผนผังความคิดได้ถูกต้อง

2.2.2 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากการวิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

3. เนื้อหา

3.1 วิธีสร้างแผนผังความคิด

3.2 ลักษณะความสำคัญของความคิดหลัก และความคิดรอง

3.3 เนื้อหาจากบทความ เรื่อง แผ่นสยาม

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ขั้นเตรียม (5 นาที)

4.1.1 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีเรียน และการประเมินผลการเรียนให้นักเรียนทราบ

4.1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนากับเนื้อหาในบทความ และการอ่านให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียด จนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาในบทความได้อย่างละเอียด

4.2 ขั้นเรียนรู้ (35 นาที)

4.2.1 ครูทบทวน เรื่องแผนผังความคิด และเรื่องในบทความ